

# Délvidék

Bácskai Napló  
Politikai napilap  
Főszerkesztő: Könyv Lajos

MEGJELENIK	
mindennap déltől vasár- és ünnepnapi kivétellel.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
BLÓFIZETÉSI DIJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre	— — — — 8—
Vidékre postán küldve	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre	— — — — 8—

## A rehabilitálásról szóló törvény

Az igazságügyminiszter új javaslata

A rehabilitálásról szóló magyar törvényjavaslat talán még régebbi keletű, mint az osztrák. Annakidején Balogh Jenő igazságügyminiszter készítette el a javaslatot, amelyet be is nyújtott a Háznak. A törvényjavaslat elkészítésénél már Balogh Jenőnek az volt az álláspontja, hogy nem lehet az ifjakori botlásokért valakit egész életére tönkretenni és módra kell nyújtani arra, hogy bizonyos idő eltelte után az elítélteket az a bíróság rehabilitálja, amelyik első fokon elítélte őket.

Balogh Jenő törvényjavaslata nem került tárgyalás alá, mert Vázsonyi Vilmos igazságügyi miniszter röviddel kineveztetése után a javaslatot visszakerítte a Háztól és átdolgozás végett Lengyel Aurél dr. miniszteri osztálytanácsosnak adta ki. Az igazságügyminisztérium kodifikáló bizottsága rövidesen foglalkozik már az átdolgozott javaslattal, amely a választójogi törvény letárgyalása után átdolgozott formájában került a képviselőház elé. Az igazságügyminiszter a törvényjavaslatot azért dolgozta át, mert ő a kérdést sokkal liberálisabb szellemben óhajtott megoldani és az esetben, ha Vázsonyi Vilmos javaslatából törvény lesz, akkor a rehabilitálásról szóló magyar törvény lényegesen liberálisabb lesz az osztráknál.

Vázsonyi Vilmosnak ugyanis az a meggyőződése, hogy a rehabilitálás kényes kérdését az érdekelték érzékenységeinek megsértése nélkül kell elintézni. Nem szabad másodszor is kálváriát járattatni azokkal, akik ballépésükért egyszer már megbűnhődtek. Akin a jogerős ítéletet már végrehajtották, vagy aki kegyelmet kapott, az büntetésének mértékéhez képest hosszabb vagy rövidebb idő után jogot nyer arra, hogy

ismét büntetlen előéletű legyen. Ha az érdekelt kitudja mutatni a törvényben felsorolt feltételeket, akkor a büntetlenséget automatikusan

és olyan módon kapja vissza, hogy erről a hatósági személyeken és magán az érdekelten kívül senkinek tudomása nem lesz.

## Vilmos császár válasza királyunkhoz.

Bécs, ápr. 13. A német császár a következő táviratot intézte ő császári és apostoli királyi felségéhez:

— Fogadd legszívesebben köszönetemet táviratodért, amelyben a francia miniszterelnöknek az Elzász-Lotharingiára vonatkozó francia igények tekintetében való állásfoglalásodról szóló megjegyzésed mint teljesen tarthatatlant visszautasított és újra hangoztatod az érdekek szolidaritásán, amely köztünk és birodalmunk között fennáll.

Egy pillanatra sem voltam afelől kétségben, hogy te a mi ügyünket ugyanoly mértékben a magadévá tetted, mint ahogyan mi monarchiád jogaiért síkra szállunk.

Ellenségeink, akik becsületes harcban ellenünk semmit sem tudnak tenni, nem riadnak vissza a legtisztátalanabb és legáljasabb eszközöktől sem. — Ebbé bele kell törődnünk. De annál inkább kötelességünk válik az ellenségeket valamennyi haretéren megtámadni és megverni.

Mi barátsággal

Vilmos I. R.

## Armentières esete.

Több mint 20.000 fogoly és 200 ágyu a zsákmány.

Német hivatalos jelentés:

Armentières esete. Eberhardt és Stetten tábornokok csapatai által északról és délről átkarolva, visszavonulási útjától elvágyva, az angol védőcsapat — 50 tiszt és több mint 3000 ember — vitéz védelem után letette a fegyvert. Kivüle 45 ágyu, számos géppuska, nagy löszertőmeg, egy ruharaktár és gazdag egyéb zsákmány jutott még a kezünkre.

Mervillet is elfoglaltuk.

Az armentièresi csata összes zsákmánya az eddigi megállapítás szerint 20.000 fogoly, köztük egy angol és egy portugál tábornok és több mint 200 ágyu.

## Pétervár pusztulása.

Hága, ápr. 13. A Morning Post pétervári távirata szerint hivatalosan közlik, hogy naponta husznál több kiütéses tifusz- esetet állapítanak meg. Gyilkosságok és lincselések egyre sűrűbben fordulnak elő.

## Anglia tartalékai kimerültek.

Zürich, ápr. 13. Semleges körökre szerfölött nagy hatást gyakorolt az, hogy Angliában a hadkötelezettség korhatárának kiterjesztését a törvényhozás elhatározta. Egyértelműen úgy fogják fel ezt a lépést, hogy ez nemcsak egyenes bevallása azoknak a súlyos veszteségeknek, amelyeket az antant szenvedett, hanem egyszermind annak is jele, hogy Anglia tartalékai kimerültek. Amerika segítségét a legnagyobb kedvvel fogadják és Anglia már nem teheti jóvá vereségét.

## „A szabadkai kulturbotrány.”

Megfelebbezték a polgári fiúiskola igazgatójának megbízását. Zatskó igazgató ur érdemei. Mikor tanít Zatskó tanár ur? A polgári fiúiskola igazgatójának állásai. — Kongregánista szeánszok a polgári fiúiskolában. A kongregánista Zatskó tanár ur hittérítési missziója.

Ezen címek alatt 4 névtelen cikk jelent meg a Szabadkai Újság f. évi 55., 53., 57. és 58. számában Stilusuk teljesen megfelel tartalmuknak: mind a ke tő megbotránkoztatott minden jóízű embert. Ép azért, ha csak velem, mint privát emberrel foglalkoztak volna, nem reagálnék rájuk. De megtámadták, meggyanúsították iskolám minden hatóságát, engem, mint az iskola vezetőjét; kigunyolták a becsületes munkát és az ember legsajátabb érzelmeit: igazi vallásosságát.

Ezen okok tették kötelességemé, hogy — különösen — tanítványaimra való tekintettel, akiknek fogékony lelkét megmértelyezheték a rosszakarat és sugalmazásai, addig is, míg az illetékes hatóságok itélkezhetnek ezen ügyben, valódi értékükre leszállítsam a valótlanságok e halmazát.

Nem igaz, hogy a polgári fiúiskola igazgatói állása szervezve van. Néhai Abrasich Antalt soha sem választották meg igazgatónak.

Erről a cikkirő ur is meggyőződhetett volna, ha a vonatkozó aktákat és az eljárást szabályozó miniszteri rendeleteket figyelemmel átvlasta volna. De ennyi gondosságot ki vár a közügy (?) felelőtlen szolgáljától? Ha pedig nem igaz, hogy Abrasich választott igazgatója volt a polg. fiúiskolának, akkor az sem igaz: „hogy Faragó János tanfelügyelő teljesen jogtalanul, a város közönsége választási jogának elkönfiskálásával bizta meg Zatskó Alajost az igazgatói teendőik végzésével.” — Nem igaz, „hogy kijátszották az iskolaszéket, a közigazgatási bizottságot, a közgyűlést és hogy dr. Biró Károlyt főrevezették.” És végül nem igaz, hogy a polgári fiúiskola igazgatójának megbízását megfelebbezték.

A Meznerics-Kladék-féle könyvekre vonatkozólag így ír a tanügyi dolgokban teljesen tájékozatlan cikkíró ur: „Maurer helyett Zatskó Károlyt (?) kérte fel Meznerics a megrendelt dícséret elmondására, amire a kevésbé éhes gyomru Zatskó vállalkozott is. — Kenetteljes szavakkal ajánlotta s az eredmény az lett, hogy el is fogadták a könyvet.” A kevésbé éhes Zatskó! Mily költői kifejezés. De térjünk a tárgyra! Mint

Bácsbodrog vármegyei általános tanítóegyesület jegyzője (1897-ben választottak meg és még most is az vagyok. Egy újabb állás, amiről a t. cikkíró úr nem tud) és a központi választmány tagja, ennek megbízásából előadója voltam a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiűzött „Az elemi népiszkolai tankönyvek egyesítése” című tanügyi kérdésnek. Ennek folytán ismerttettem a Mezőnerics-Kladék-féle könyvet a tanítók parlamentjében a vármegyei tanítóegyesület közgyűlésén. Felvilágosításul csak annyit, hogy ennek tagjai nem elégszenek meg „keneteljes szavakkal” mert komolyan veszik hivatalukat, alaposan megbírálják az ítélszékük elé kerülő tárgyat.

Igy tettek a palicsi közgyűlésen is, ahol 300-nál több tanító volt jelen, és határozatilag kimondotta: hogy az 1912. január 9. kelt 155062/1911 sz. min. rendelet alapján az engedélyezett tankönyvek viszonylagos értékét és hasznavehetőségét mérlegelvén, a hivatalos bírálatok tárgyalása és megvitatása után vármegyénk viszonyainak legmegfelelőbbnek a Mezőnerics-Kladék-féle ABC és Olvasókönyveket, földrajzot és számolókönyveket találta.

Tehát nem igaz, hogy Mezőnerics Ferenc felkérésére mondtam el megrendelt dícsérattal és a keneteljes szavak ajánlatára fogadták el a könyveket. Vita, alapos vita volt ott s annak eredménye az idézett határozat.

### Dr. Hannig Györgyné — meghalt.

Nemesszivű, végtelenül barátságos és jószágos uriaszonyt vitt sírba a hosszú, kínos betegség. E hó 11-én meghalt Bácsban dr. Hannig György közszerzetben álló orvos neje, Karakasevits Jozefin Mária Franciska, életének 41 ik, boldog házasságának 24 ik évében.

Hannignét majdnem mindenki ismerte Szabadkán és a katolikus hitbuzgalmi lapok révén neve az egész országban elterjedt hírek örvendett. Fáradozatlan volt a lelket nemesítő szép cikkeket és elbeszéléseket írásában. Lapunk hasábjain sokszor jelent meg egy-egy szép elbeszélés nevének aláírásával egyes tollából.

De nemcsak szavakkal terjesztette Hannigné a nemes eszméket, hanem tettel is megmutatta, hogy buzgó, vallásos lélek és az irgalmasságnak semmi cselekedetét, melyre alkalma nyílt, soha el nem mulasztotta véghezvinni.

Az elhunyt urinő temetése tegnap, 12-én délután 4 órakor történt a bácsi róm. kath. temetőbe. Halálát férje, katonája és előkelő nagy rokonság gyászolja.

Valódi amerikai

## fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platinából, valamint arany- és platinafogak, koronák és hídak, ugyancsak szájpadiás nélküli fogak. Fogtámas teljesen érsztelenítve és fogtömésök (plombálások).

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prekes-ház. Telefon 56.

## Szerencsétlenség a hernyó égetésnél.

Aki patronokra rak tüzet.

Különös szerencsétlenség történt tegnap délután Simon János vasuti munkással. A budapesti vonal melletti szabadkai szőlőkben hernyózással volt elfoglalva. Nagy buzgalommal gyűjtötte a száraz idő miatt nagyon elszaporodott hernyókat; és mikor már jó eszmét összeszedett, a hernyók elégetéséhez fogott hozzá.

A tüzrakáshoz a papír és karton darabokat a vasuti töltés melletti szedte össze, és valószínűleg az átutazó katonák egy üresnek vélt tölténykartont tölténnel dob-

tak ki, amely szintén az alágyujtásra szánt hulladékok közé került.

Mikor Simon jó máglyát rakott, alágyujtott és a hernyókat épen rá akarta tenni a tüzre; de ebben a pillanatban az áttüzsedett patronok felrobbantak, az egész tüzrakás felvágódott és a patronok szétrepülő darabjai Simon balkezének négy ujját részben leszakították.

A szerencsétlenül járt hernyóégetőt a mentők költötték be.

## A drága pipa.

Rabló, tolvaj és orgazda menyecske.

(Saját tudósításunk.) Fialat menyecske, egy 25 esztendősasszony állott tegnap orgazdasággal vádolva a szabadkai kir. törvényszék bírái előtt. Ha valaki ránéz, nem is sejti, milyen veszedelmes asszony van mellette. Ez a nő Vörös Györgyné, aki Radonovácon napszámos, 2 évvel ezelőtt 6 hónapig ült börtönben lopásért, tavaly pedig rablásért 8 hónapi börtönrre ítélték jogerősen.

A viharos multu asszony valószínűen a radonováci rabló és katonaszökevény Barát fiuk társaságában züllött el ennyire, hogy nemsokára majd nem lesz belőle egyéb börtöntöltelék. Legújabb

bűne ugyanis, amivel most vádolják, az, hogy egy husz korona értékű tajtékipát, amelyről pedig tudta, hogy lopás útján jutott Barát József szökött katoná birtokába, tőle elvett és megtartott.

Vörös nő tagadta, hogy tudott a pipa lopott voltáról. De emellett szölte az a körülmény, hogy a pipát szobájában az ágyba dugva találták meg.

A bíróság tehát orgazdaság miatt Vörös Györgynét 14 napi fogságra ítélte. Enyhítő körülmények tudván be azt, hogy a bűncselekmény a romlott Barát családdal való összeköttetés eredménye és nem a saját kezdeményezésére történt.

Az ítéletben megnyugodott Barát nő is, meg az ügyész is, így tehát az jogerős.

## Elássák a fehérneműt.

— Földbenrohadt az ing, hus, liszt. —

(Saját tudósításunk.) Lelkiismeretlen emberek abban lelik örömeiket, hogy folyton rémitgetnek másokat, még pedig a legnagyobb rémségekkel, amik manapság létezhetnek, a rekvirálásokkal.

Ezelőtt 3 héttel a szabadkai tanyákon az a hír terjedt el, hogy a ruhákat rekvirálják, még pedig nemcsak a fehérneműt, hanem a szoknyákat, kabátokat, bundákat és eszimat is. Erre a szörnyű híre Ludason, Tompán és Radonovácon majdnem kivétel nélkül mindenki, különösen pedig a újságot nem olvasó legegyszerűbb nép, elásta összes ruháit. Ládákba rakták a lányok kelengyéit s volt olyan család, amelynek 20-30 gyönyörű ingulyat és pendelyeket tettek ládáknak a föld alá. Oda kerültek a katonák férfiaknak itthon levő civil ruhájuk és bundájuk is.

Minden ruha két hétig feküdt a föld alatt. Ezelőtt egy héttel már az a hír kapott lábra, hogy a ruharekvirálók vasvillával és szurronnyal mélyen a föld alá szurkálnak le, hogy az elásott ládákat kitapogassák. Ekkor — mint a „Delvidék” tudósítója most megtudta — mindenki sietva fölésta a ládját és minden burkolat nélkül egymásra hányva temette jó mélyen a sok ruhát, közte minden fehérneműt. Ez a sok fehérnemű immár egy hete rothad a föld alatt, különösen mert a napokban a zápor is jól megmosta.

Azt persze, hogy a ruhákat elássák, nem igen árulják el az emberek; most, hogy mi ezt megtudtuk, sokakat felvilágosítottunk

arról, hogy félelmük alaptalan, mert szó sincs egyelőre a ruhák rekvirálásáról. Jó volna azonban néha-néha a hatóságnak is megnyugtatót a népet, mert most a gabonarekvirálások előtt, 8-10 napja, a tanyákon elásták nemcsak a gabonát, hanem a lisztet és husneműeket is, pedig a hus és zsirt most nem is rekvirálják, sőt össze sem írják. A lisztet pedig a legszegényebb nép assa el, sokszor a pár kilogrammnyi mennyiséget is, mert fél, hogy azt is elviszik tőle.

Ha nem volt arra gondja a hatóságnak, hogy irni — olvasni annak idején megtanította volna ezt a népet, hát legalább most világosítaná fel föl megfelelő módon arról, hogy nem a koldusoktól akar rekviráltatni!



Szombaton és vasárnap

## PSYLANDER

nagyszíni alakítása. Az évad kitűnő újdonsága a budapesti Uránia színház műsorából a

## Pusztító tűz.

társadalmi dráma 4 felvonásban.

## Lifka moziban

Kedde d. u. 5 és este 8 órakor.



## Megkezdődött a horgászás Palicson.

Nem tudják bevárni a május elsejét.

(Saját tudósításunk.) Nyáron a Palicsra rándulóknak külön látványosságuk a sok horgászó bácsi, az embereknek az a sajátos fajta, mely naphosszat kémielt hosszú orrával, illetve pálcájával a tó vizét és nem törődve esővel vagy forró napsütéssel, sőt sokszor a kora hajnali vagy késő esti sötétséggel sem, ott vár a parton mozdulatlanul, kicsike székén ülve és várva-várja a mesebeli ótkilós potykát, mely helyett azonban nem ritkán ócska bakancs, vagy egy-egy kövér béka akad a horgára.

Ezek az emberek, akik a legtűrelmesebb lények a világon, egyszersmind a legtűrelmetlenebbek is. Lám, az idén már nem bírják megvárni május elsejét, amikortól fogva a városnak jogában van részükre horgászó engedélyt kiadni, hanem tömegesen keresik föl előre a tó halászbőlőt és csaknem sirva könyörögnek előttük, hogy adjanak nekik elsejéig is engedélyt a picézésre. Lang Simon bérlő puhaszivű ember és addig is már mintegy 20 embernek adta meg az engedélyt.

Onéki ugyan nem sokat ártnak ezek a tűrelmetlenek, mert a hal ilyenkor még nem fogja a horgot. Egyik szabadkai tisztviselő, a legszenvedélyesebb horgász, már egy hete minden délutánját kiölti horgászással, de még egy fele halat sem fogott. Egyesek a férfi-, mások a női fürdő közelében igyekeznek lépve csalni a halakat, de bizony sehol sincs szerencsájuk. Legjobb lesz megvárni a május elsejét!

## SEGITSÉG! ELESIK!

Furfangos lovak a Szegedi úton.

(Saját tudósításunk.) Azok a szabadkai tisztviselők, akiknek kiskertje Radonováca mellett van és akik tegnap délután éppen kint dolgoztak a szép időben, sohasem fogják elfelejteni a tegnapi napot, mert ennyit talán sohasem nevettek ebben a komoly háborúban. A neveltség tárgya az az 50-60 apró ló volt, amelyeket a fogolytábor melletti katonai lögyűjtő állomásból vezettek ki a magyar és szerb katonák, hogy megszálltasák őket. A látvány első tekintetre sajnálkozást keltett a kiskertekben, kik mellett a Szegedi-úton folyt a séta; később azonban már mindenki csak nevelte. A lovak ugyanis mind a harcúterem rokkantak meg és a legtöbójének éppen csak a eszintja meg a bőre volt meg. Ezek aztán alig tudtak járni és pár lépés után mindig leültek, két előlő lábukra támaszkodva. Néha fölhangzott az öreg magyar katonák önkéntelen kiáltása:

„Segítség! Elesik!”

Ebben a pillanatban már össze is esett egyik másik lóva és csak nagynehezen lehetett fölemelni a jámbor párát, amely teljesen élettelennek látszott. Mikor azonban fület-farkát jól megráncigálták, hirtelen erősen rugdalni kezdett

hátsó lábával. Mindehhez járult az is, hogy két ló éppen a villamos síneken ült le és nem tudott felkelni. Mikor jött a villamos, a katonák nekifeküdtek, legurították a sínekről, majd a táborból dorongokat hoztak és 2-2 dorongon 4-4 katoná segített be őket az istállóba.

Ez az épületes látvány, humoránál fogva, igen jól esett a kis-kerteseeknek, akik legalább nem érezték annyira a krumpilültetés-jel járó fáradtságot.

## NAPI HIREK.

### Tavaszi ének.

Oly jó a fonott karosszékben,  
Künn üldögni a napsütésen.  
Majhe aranyfény hullik arcomba.  
Smaragd szín újra a körtefa lombja,  
Fehér virágtól roskad az ág,  
Kidugták fejüket a sápadt violák,  
Mint megannyi színes bohócska,  
Már végig tarkák a virágágyak,  
S az áhítatos tavaszi csendben,  
Egy-egy fecské-halkan továbbben.  
Jó így. - Szinte elfelejtém,  
Hogy az élet bus robotosa lettem,  
Hogy oda a vágyak - oda az álomok,  
Hogy én már semmire sem várok,  
S szívem az ódon kristálypohár,  
Öröm borával esordultig áll,  
Felpezsdül újra aluvó vérem,  
S egyszerre sirva - kacagva érzem.  
Hogy tán mégis nem hiába élek,  
Mikor olyan szép. - Mikor olyan szép  
Ez az élet.

(8)

**Kitüntetések.** Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz vitézségi érmet kapták: Offenbacher Ferenc népfelkelő tizedes, címzetes szakaszvezető és Bieber Keresztély a 6-os honvéd gyalogezredben.

**Haverda Mátyás szeme meggyógyult.** Hírül adta a „Delvidék” hogy Haverda Mátyás nyugalmazott főgimnáziumi igazgató szemét egy faág úgy megcsapta, hogy meg kellett operáltatnia. Haverda Mátyás egy hétig semmit sem látott jobb szemével, most már azonban, hála a gondos orvosi kezelésnek, lát vele. Sok jóbarátja bizonyára örül neki, hogy a baj nem lett végzetes kimenetelű.

**Olasz prédikáció Cservenkán.** A cservenkai cukorgyárban levő 200 olasz hadifogoly husvéti gyónatására a budapesti katonai főpapi hivatal Dr. Kanyó Gyulát, a Valéria-kórház lelkészét küldte ki, aki a foglyokhoz olasz beszédet intézett, még pedig oly hatással, hogy a foglyok olasz szokás szerint tetszésüknek hangosan adtak kifejezést. Ugyan 6 vasárnap remek orgonajátékával és énekével, valamint április 9-én egy rekvium alkalmával halotti énekeivel és az orgona művészi kezelésével az áhítatot nagybanjelmelte; könyveket facsart ki nemesak kath hívek, hanem a jelen volt protestánsok szemeiből is.

**A gázgyár értesítése.** A városi gázgyár értesíti a közönséget, hogy ezentúl a gázszolgáltatás a következő időkre terjed ki: reggel 6-8 óráig, d. e. 10-től d. u. 2 óráig és este 6-12 óráig.

**Névmagyarosítás.** Kiskoru Kohn Ernő és Kohn Dezső ujvi-

déki lakosok családi nevüknek „László”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

**Gyertya érkezett.** A közlekedési hivatal közlérre teszi hogy a városi üzlet hétfő től kezdve gyertyát árúsít. Minden cukorjegyes kaphat, még pedig a 12-esből 2 drbot 15 fillérjével, 10-esből 3 drbot 11 fillérjével, a 30-asból 5 drbot 6 fillérjével, illetőleg 6 drbot 4 fillérjével.

**Kabaréelőadás.** A nőiparegyesület, ipariskolájának, valamint a szabadkai rokkantoknak segélyezésére május hó 4 én és 5 én kabarét rendez a városi színházban. A rendezést özv. Farkasné, Gábor Nelli urinő volt szíves elvállalni, a mi már magában is garantálja a sikert.

**A „Kinizsi” és a „Sport” mérkőzése.** Holnap - vasárnap délután fél 4 órakor mérkőzik a Zombori uti sportpályán a temesvári Kinizsi és a szabadkai Sport. A mérkőzés elé fokozott érdeklődéssel tekintenek. Mindkét csapat részéről a legjobb erőket állítják ki. Az őszi bajnoki mérkőzés a Sport érzékeny vereségével végződött - Most erősen bizakodnak, hogy meglepetésszerű eredménnyel fog végződni a futballmatsch, mely a délkerületi bajnokságban a Kinizsi és a Sport helyét fogja tisztázni. A kedvező időjárás sok mosolygós fiatal leányt és pengő sarkantyus katonalászt fog kivonzani a mérkőzés színhelyére.

**Meghaltak:** Radnics Márton 20 éves, özv. Macsonka Mátyásné Körmezői Agnes 69 éves, Kovács József 64 éves, Biró Etelka 17 éves, Duzsoki István 4 éves, Vidákovics József 20 hónapos, Vuics Izidor 39 éves, Sár Sándor 31 éves, Huszti István 18 éves, Koczmar János 40 éves, Szállós György 40 éves, Szabó György 12 napos

**A bolsevikis lány.** Sokan ugyan nem tudják, mit akar kifejezni ez a szó: bolsevik, de azért uton-utfélen most mindenki ezt használja. Legutóbb egyik lap bizonyos fekete álmagyarokra mondotta, hogy rosszabbak a vörös bolsevikieknél, most pedig tegnap Szabadkán az utcán hallottuk, amint egy cseléd a legény után kiáltott: „Oszd rám is gondojd ki, kend, tuggya, ha bolsevikis lány vagyok is!” Hogy ezzel mit akart kifejezni, azt ő tudja legjobban.

**Házasságot kötöttek e héten a szabadkai anyakönyvi hivatalnál:** Takács Menyhért Vajda Agnessal, Vörös Lajos Módos Ilonával, Harangozó István Szabó Czibolya Rozáliával, Matity György Bezzeg Brigittával.

**Bácskai utasok figyelmébe!**

A „Delvidék” kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árúsítóinál.

## A francia szocialisták Clémenceau ellen.

Berlin, április 13. A francia szocialisták genfi jelentés szerint sürgetően követelik, hogy Armand grófot a szenátus külügyi bizottsága előtt hallgassák ki hogy így a legapróbb részletig világosságot derítsenek a freiburgi tanácskozásokra, amelyeket Clémenceau nyilatkozatai után sem tartanak tisztázottnak. Clémenceau mindentig szívesen szembehelyezkedett e követelésekkel, de a szakadatlan sürgetésnek végre is kénytelen lesz engedni. Svájcban ezt az affért végzetesnek tartják a miniszterelnök számára, aki feltett már megessendült a lélekharang.

## A lengyel kérdés

### megoldása.

Berlin, április 13. Mint a Frankfurter Zeitung berlini levelezője értesül, a román béke megkötése után Németország és Ausztria-Magyarország között megindul a lengyel probléma megoldása.

## Holland hajók Amerika szolgálatában.

H á g a, április 13. Most tért vissza Hollandiába az első holland gőzös, amelyet Amerikában lefoglaltak. A legénység elmondotta, hogy elutasították azt a felszólítást, hogy lépjenek amerikai szolgálatba. Igen kinos hátású volt a németalföldi hajólobogó bevonása; sok gőzösön a lobogót az árbócra csavarták és szurokkal bevonták. A holland hajókat, akik közül sokan valóságos odisszeán mentek keresztül Hágában nagy újjongással fogadták.

## Színház.

Vandergold kisasszony - bemutató.

Kissé fantasztikus szövegű, de finom, dallamos muzsikájú operettet mutatott be tegnap színtársulatunk. A darab igazán nem arra való, hogy nagysikereket érjen el. Eltekintve a lehetlen szövegtől csak a zenéje érdemel említést s hogy valami sikere volt, az Révész Ilonka, Holdy Juci, Tibor, Komlós és Kürthy egyes alakításának tulajdonítható. (8)

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután olcsó helyárrakkal a „Rip Van Winkle”-t játsszák színöszeink

a címszerepben Torma Zsigával s a női főszerepekben Holdy Juci, Révész Ilonka és Szabony Margittal. Este harmadszor adják a „Vandergold kisasszony”-t.

A „Hotel Imperial” Biró Lajosnak ez a nagyhatású darabja, amely Budapesten szenzációs sikert aratott, nálunk is bemutatásra kerül legközelebb. A darabot Nádasy igaagató fogja rendezni.

„Csárdáskirályné” huszonötödik ször - Sugár és Harsányi fellépésével. Hétfőn este ünnep lesz színházunkban. Ez estén lesz ugyanis a „Csárdáskirályné”-nak, ennek a gyönyörű muzsikájú nagy operettnek 25 ik jubiláris előadása, amely előreláthatólag meleg ünnepelés között fog lefolyni. Ünnepe lesz ez a jubiláris előadás színházunknak, mert a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy egy darab különösen vidéken, úgy érje el 25-ik előadását, mint a „Csárdáskirályné”, hogy összes előadásai az elsőől az utolsóig táblás házak előtt folytak le. Ez alkalommal Sugár Gyula és Harsányi Miklós a szegedi színház művészei lépnek fel és pedig Harsányi Miklós a szegedi színház népszerű komikus Lipót Mária herceget, Sugár Gyula pedig Edvint játsza. A címszerepet ezen az előadáson ismét Révész Ilonka fogja játszani, aki ezt a szerepet annak idején kreálta és ebben nagy sikereket aratott.

„Három a kislány”, Schubert e gyönyörű melódiájú bájos operettje, amely a szabadkai közönségnek is kedvenc műsordarabja kedden kerül színre ezutal tizenötödik ször. A vezető szerepeket Révész Ilonka, Holdy Juci, Nádasy, Kényes Margit, Torma Zsiga, Rónai, Tibor, Komlós és Hídvégi fogják játszani.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Színházi műsor:

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal „Rip Van Winkle” regényes nagyoperett.

Vasárnap este bérletszűnetben harmadszor Vandergold kisasszony operett.

Hétfőn Jubiláris disz előadás - 25 ször A. bérletben „Csárdáskirályné” operett.

Kedden A. bérletben 15-ödször „Három a kislány” operett.

Szerdán A. bérletben itt először „Hotel Imperial” Biró Lajos szenzációs sikerű színjátéka.

Csütörtökön B. bérletben másodszer „Hotel Imperial” színjáték.

Pénteken A. bérletben harmadszor „Hotel Imperial” színjáték.

Szombaton délután ifjusági előadásul „A képzelet beteg” vigjáték.

Szombaton este B. bérletben „Cigányprimás” nagyoperett.

Szerkesztői üzenetek.

B. M.: Hozni fogjuk.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadóhivatalban, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szöveket készítő nyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

### Közgazdaság.

A Kenderközpont nyereségei. A Kenderközpont közzétette múlt évi mérleget, amelyből kiderül, hogy 142.000 korona „felesleg” maradt, ezenkívül jutalékszámáján 528.000 korona bevételt tüntet fel. Ezen annál inkább csodálkozunk, mert a Kenderközpont csak úgy, mint más Központ, nem haszonra alapított vállalkozás, hanem olyan intézmény, mely egyedül és kizárólag a nagyközönség érdekeit szolgálja. Hogyan lehetséges tehát, hogy a Kenderközpont, amely hivatalos megerősítés alapján élvez a közönség bizalmát, csupán egy esztendőben alaptőkéjének 25 százalékát keresse meg jutalék címen. A központokhoz eddig sem volt valami nagy bizalma a közönségnek, de ha még ráadásul azt látja, hogy itt azzal a kenderrel, amelyet elrekvírnak tőle, a Központban nyerészkednek, akkor igazán ne kívánja senki a gazdától, hogy olyan központokért lelkesüljön, amelyek, miután elvitték a termékét, nyerészkednek azon.

Papírból készült nyári cipők. Egy esztrák cipész szaklap arról ad hírt, hogy legközelebb a cipőgyártásba is bevonul a papír. Egyelőre csak olcsóbb fajta cipők előállításáról lehet szó, mert a papírszövetből és fatallal készült cipők külső alakja sok kívánnivalót hagy fenn. Arra számítanak azonban, hogy rövid időn belül sikerül majd cipőfelsőrésze olyan papírszövetet gyártani, hogy az ilyen módon készült cipők nyáron a lehetősebb osztály igényeit is ki tudják elégíteni.

### Mozgó-fényképszínház.

A — Kilenek klubja — Tom Schark detektívmester legizgalmasabb kalandja vasárnap kerül bemutatásra az Apollóban.

## Harisnyáit

Javítsa „Rózsa” varrott fejeléssel. Párónként 2-40 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejelést és javítást elfogadunk. — Gyűjtőhely: Pázmány-utca 34. sz.

15 kapa jó karlan lévő

## Szőlő

egy tagban egy kisebb-szerű villaival, szabad kézzel eladó, a halasi bucskában, nyugrét felsővégén. Juhász keh. János V. k. Betlehem utca 526. a. h. sz.

## Borpárlat

fejtett borokból, égetett pálinka minden mennyiségben kapható. Schorr Ottó szeszárú nagykereskedő

SZEGEDEN.

## ELKELT!

E hirdetés csak a földbirtokot eladni, vagy venni akaró közönséget érdekli!

A Jászapáti Gazdasági és Iparbank Részvény Társaság tulajdonát képezett, Szilágymegyében lévő zárt és nagydarabos birtokok elkeltek. Az eladást a tulajdonos pénzintézet megbízásából a Nagy Lajos Országos Adásvételi és Reklámvállalata Debrecen — közvetítette és bonyolította le lelkiismeretes becsületességgel egy az eladó, mint a vevő legelőjesebb megelégedésére.

E váliat fennáll 18 év óta. Minden megbízást maga a tulajdonos intéz el személyesen. Adásvételi megbízásokat elfogad költés-ellenőrzés nélkül! Központi Iroda: Debrecen, Csapó-u. 19. sz. Alapították 1900-ban.

### A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkentése nélkül csak

## Tungstram

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungstram-lámpákat.

Ajánlom az ép mest beérkezett, ki-próbált garantált legmagasabb fokú, csiraképeséggel bíró fajtszta és fajzanos káposzta- és kalarábmagvakat, a következő fajkból:

### Bulgár óriás késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj. 1 kiló 400.— korona. Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat

### Késői kék Goliath-kalaráb.

1 kiló 700.— korona. Vétőmag szükséglet káposztánál kat. holdenként 1/2 kiló, kalarábnál 3/4 kiló. Téli használatra mindkét fészékfajta április közepétől május végéig vetendő, el és júniusban állandó helyére ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a legjobb természetű termést adják. Korábbi vetésnél illetve kiültetésnél a káposzta túlfajlik és kirepedezik, a kalaráb pedig eltűnik. A várható természetű termést kat. holdenként káposztánál 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. 10.000 korona, kalarábnál 200 mázsa, eladási ár a 60 korona 12.000 bruttó bevétel.

Műhle Árpád udvari szállító magkereskedő Temesvár

### Vészhetőséget, sümört, tüht

a leggyorsabban elűlasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törv. védett „SKABOPOR — BARNASIR.”

Nincs szaga. Nem piszkol. Mindig eredeti peccsés dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégy 2-30 korona, nagy tégy 4 K, családi adag 11 korona.

Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia” városi gyógyszerár

1. kör Deák-utca. (Kis kápolna mellett.)

Vételnél a SKABOPOR védjegyre ügyeljünk!

## Likőrök

nagy választékban

jutányos áron

Klein Géza cégnél

Szabadka.

Bercsényi-u. 5.

### Veszünk a legmagasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVEKET

regényeket, régi újságpapirt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papírból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenkint.

Családi és tábort levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-től, 20 fill. igen nagy választék, viszontelárúsítók részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószer- és papírkereskedése

Szabadka, Rudics-utca.

Telefon 604 sz.

## Palicson kiadó

nyÁrra 2 butorvzott szoba, külön külön, a Nagy Ferenc-villában. (Földmives is kola mellett.)

### MENETREND

Budapestről érk.	délután	1-00
	éjjel	6-01*
		12-24
		4-12
Budapestre ind.	délután	10-15*
	délután	1-55
	éjjel	11-53
		4-47
Zomborból érk.	délután	10-02*
	éjjel	10-11
Zomborba ind.	éjjel	5-14*
		6-28
Ujvidékről érk.	délután	7-46
	délután	1-21
	éjjel	10-58
Ujvidékre ind.	délután	1-44
	éjjel	9-26*
		4-26
Szegedről érk.	délután	1-42
	éjjel	8-06
Szegedre ind.	délután	1-30
	éjjel	12-15
Cserevénka—Gombosró	érk.	8-07
Cserevénka—Gombosró	ind.	4-43
Zentáról érk.		1-05
Zentára ind.		4-38
Bajáról érk.	délután	9-02
	éjjel	9-26
Bajára ind.		1-10
		5-01
Bácsalmásról érk.	délután	7-45

A \*-os jelűek gyorsvonatok. Az éjjei idő: este 6 óráig reggel 8-ig

Egy jó házból való fiút

nyomdász-tanoncnak  
fizetéssel felvesz a SZENT ANTAL nyomda

## NŐI KALAPOK

Atmeneti, úszai és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árban, míg a készlet tart. Fűzők, szalag, virág- és tolltűzők. Gyászkalapok minden árban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyesintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

### Műtermemben

a legszebb kivitelben készítek: reprodukciót, nagyításokat, kisebbítéseket, másolatokat, diaposíveket, retusálást és amatőr felvételek kidolgozását jutányosan.

Sulyok Laura  
fényképész.

(A barátok temploma mellett.)

Izléses és olcsó üzleti levélpapírok és borítékok a

**Szent Antal nyomdában**

szerezhetők be.